

THE CONSTITUTIONAL COURT OF ROMANIA AND ITS COMPETENCES

Tiberiu – Horatiu Gorun *

*Prof.univ.dr., Universitatea „Constantin Brâncuși” din Tg-Jiu

Abstract: *Through its already established practice, the Constitutional Court has acquired the status of a superpower, vested with prerogatives that subordinate the legislative, executive, and judicial powers. Its acts—decisions and rulings—are not subject to any special form of control. Consequently, it exercises its prerogatives in an absolute manner, with its nine members being fully exempt from liability for the decisions and rulings they adopt, many of which come into unresolved conflict with democratic principles.*

Keywords: *Constitutional Court Of Romania, Competences, Separation Of Powers, Democratic Principles*

**Contact details
of the
author(s):**

-

I. Considerații privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Cadrul normativ privitor la organizarea și funcționarea Curții Constituționale a fost fixat prin legea numărul 47/1992 - publicată în Monitorul Oficial al României partea întâi 101 din 22 mai 1992, republicată în Monitorul Oficial al României, partea întâi, numărul 643 din 16 iulie 2004, modificată prin legea cadru numărul 330/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, partea întâi, numărul 762 din 9 noiembrie 2009, republicată din nou în Monitorul Oficial al României, partea întâi numărul 807 din 3 decembrie 2010, acesta fiind textul legal în vigoare.

Trebuie precizat că modificările succesive au fost generate și de revizuire a Constituției din anul 2003, revizuire care a statuat scoaterea acestei instituții de sub controlul parlamentar, primind astfel puteri absolute.

Legea numărul 47/1992, cu modificările și completările ulterioare, îi consacră rolul de garant suprem al Constituției în articolul 1, alineatul 1, fiind declarată drept Unica autoritate de jurisdicție Constituțională în România, iar în al doilea alineat al articolului 1, se menționează că este autoritatea independentă față de orice altă autoritate publică, supusă exclusiv Constituției și prevederilor propriii legi de organizare și funcționare.

În articolul 1 alineatul 3, pe cale de consecință, legea conferă acestei autorități puteri discreționare- cel puțin declarativ fiind extrasă de sub orice control din partea celorlalte puteri, care, în virtutea principiului controlul reciproc, ar trebui imperativ se manifeste și să aplice proceduri prin care să cenzureze abuzul de putere.

Pe scurt, prin revizuirea Constituției din 2003, actele emise de Curtea Constituțională, *unica autoritate de jurisdicție Constituțională din România*, sunt exonerate de orice fel de control, ele având din capul locului caracterul imperativ absolut, ce la autorității de lucru judecat necenzurabil, al verdictului suprem absolut, al imposibilității revizuirii pe baza temeiului legalității, etc. Această investire cu putere absolută a Curții Constituționale - plasată în rolul de organism suprastatal - scoate în evidență slăbiciunile statui de drept în țara noastră, înființând se o autoritate unică și plasată artificial peste puterile consacrate, acordă puteri nelimitate (de reținut că, prin Constituția din 1992 actele emise de Curtea Constituțională erau supuse controlul parlamentar).

Cu toate acestea, Curtea Constituțională prin procedura de numire a judecătorilor se află sub control politic excesiv, așa cum îmi arăta mai jos.

Conform articolului 2, alineatul 1 din legea numărul 47/ 1992, Curtea Constituțională asigură controlul constituționalității legilor, a tratatelor internaționale, regulamentelor Parlamentului și ordonanțelor Guvernului, fiind aprioric - și corect - declarate neconstituționale prevederile tuturor legilor și actelor indicate în alineatul 1 care încalcă nu doar dispozițiile, ci și principiile Constituției. Prin urmare, intră sub puterea absolută și controlul exclusiv al Curții Constituționale:

- a. aspecte de constituționalitate ale legilor adoptate de Parlament;
- b. aspecte privind constituționalitatea regulamentelor Camerei Deputaților și Senatului;
- c. aspecte de constituționalitate a tratatelor internaționale;
- d. aspecte de constituționalitate ale ordonanțelor Guvernului (ordonanțele de urgență, ordonanțe adoptate în baza legii de abilitare emisă de Parlament pentru perioada vacanțelor parlamentare, precum și ordonanțe simple). Nu sunt supuse, în mod ciudat, acestui control hotărârile de Guvern, care pot genera, după cum s a putut dovedi, excese de autoritate ale executivului.

Alin 3) din art 2 stipulează că „, unica autoritate de jurisdicție constituțională din România „, se pronunță exclusiv asupra constituționalității actelor „cu privire la care a fost sesizată,, și nu are competențe de a modifica sau complete prevederile supuse controlului *. Din nou, pe înțeles ; Curtea Constituțională, deși este o autoritate permanent, compusă din 9 judecători – nu se poate sesiza din oficiu, indiferent de punerea în circuitul public al unor acte normative neconstituționale, lăsând un spațiu vid pentru abuzuri generate exact de aceste acte ce încalcă prevederile Constituționale; ea se pronunță exclusive în privința constituționalității actelor „, cu privire la care a fost sesizată,,(dacă cei ce compun clasa politică se află în consens, indiferent de viciile de constituționalitate a actelor emise, aceste acte producând efecte, chiar și în situația în care sunt neconstituționale).

Puterea discreționară a Curții Constituționale este imperative stabilită prin alin (2) și (3) din art 3: În exercitarea atribuțiilor care îi revin Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale,, si „Competența Curții Constituționale, (...) nu poate fi contestată de nici o autoritate publică „, Prin urmare, singura care își stabilește limitele de competență este însăși aceasta autoritate unică,, și, mai important, componența acesteia nu poate fi contestată nici de parlament, nici de vreo instanță judecătorească, nici de guvern, ceea ce îi conferă caracter infailibil. Drept consecință, deciziile și hotărârile Curții Constituționale nu pot fi supuse controlului democratic, Curtea devenind un vector substanțial prin care regimul democratic - în dimensiunile și resorturile lui- poate derapa către autoritarism/totalitarism. Investiția prin Constituție și lege a acestei „autorități unice,, reprezintă un censor destructurant al mecanismelor de funcționare a democrației- ca mod de viață și regim politic-clasa politică adoptând un comportament specific destructurant, luând drept adevăr absolute, unic și necontestabil – toate deciziile/hotărârile Curții. La aceste considerații, trebuie atașate prevederile

stipulate în Capitolul II (Organizarea Curții Constituționale), prevederi care evidențiază clar subordonarea politică a judecătorilor, a autorității în esența ei.

Pe scurt, mandatul celor nouă judecători este expresie imperativă , ei fiind legați direct de către cei care au numit. Mecanismul de numire este nu doar edificator, ci, mai ales, manipulator căutându-se cultivarea percepției conform căreia procedura ar elimina dependențele politice prin trimiterea în derizoriu a relației directe dintre cel care desemnează și cel desemnat încercându-se o depersonalizare politică a relației (o obiectivare a actului de investitură).

Aparent, lucrurile stau astfel: Conform articolului 5 din lege, Curtea Constituțională se compune din 9 judecători numiți pentru un mandat de 9 ani ce nu poate fi nici prelungit nici înnoit :

- 3 numiți de Camera Deputaților
- 3 numiți de Senat României
- 3 numiți de Președintele României

Până aici, în condiții normale, de funcționare a statului organizat pe principii democratice ,lucrurile par corecte. Numai că aici intervin prevederile alin 4 și 5 din articolul 5 prevederi ce deosebuiesc caracterul politico partinic al numirii membrilor Curții Constituționale și, pe cale de consecință, substratul ascuns al exercitării imperative a mandatului. Iată textele:

Art 5 (alin 4) : “ Fiecare Cameră a Parlamentului numește, la propunerea Biroului permanent și pe baza recomandării Comisiei juridice, în calitate de judecător persoana care a întrunit votul majorității membrilor prezenți”

Art 5 (alin 5) : “Candidaturile se pot depune la Comisia juridică de grupurile parlamentare de deputați și senatori”

Ce rezultă din aceste texte?

Rezultă, fără dubii, ca numirea judecătorilor Curții Constituționale este dirijată temeinic de factorul politic aflat la putere, algoritmul constituirii Comisiei juridice și a Biroului permanent al Camerei Deputaților și Senatului fiind expresia politicului dominant.

De asemenea, judecătorii propuși de președinte, în intervalul 1992- de la adoptarea legii numărul 47 și până în prezent, sunt tot expresia politicului dominant, președintele fiind exponentul unui partid/ coaliții care a câștigat alegerile parlamentare, opoziția neavând vreun rol în desemnare

Rezultă, de asemenea, că judecătorii Curții Constituționale devin legați de imperativitatea politică a exercitării mandatului, mai ales că nu toți sunt magistrați, ei activând la comandă politică, dând soluții- la problemele ridicate- în conformitate cu voința celor care i-au investit;

Rezultă, în fine, că cei nouă judecători pe toată durata mandatului celor care au propus, vor soluționa conflictele de constituționalitate ridicate de opoziție, exclusiv în favoarea acestora și în corespondență cu voința lor politică. Cu prea puține excepții, istoria Curții Constituționale din perioada 1992 - 2024, dovedește, fără tăgadă, subordonarea politică a judecătorilor față de cei care i au propus și numit. Și numai analiza superficială a majorităților din Parlament, precum și apartenenței Președintelui la un partid sau alianță, demonstrează, fără echivoc, ideile de mai sus.

II Anularea alegerilor prezidențiale din noiembrie 2024 de către Curtea Constituțională

Curtea Constituțională a României este - în baza legii proprii - o autoritate ce decide în favoarea puterii politice (la rândul ei, instalate prin diverse inginerii sociale la cârma statului), opoziția - ca parte a sistemului politic- fiind total exclusă din întregul proces de organizare, funcționare și decizie a acestei autorități unice, cu puteri suprastatale. Nu sunt necesare precizări suplimentare privitoare la numirea judecătorilor, desemnarea Președintelui, competențele acestuia, s.a.m.d spre a scoate în evidență mandatul imperativ al acesteia. 1

Curtea, prin prevederile legii, își poate aroga aprioric o serie de competențe ce o plasează deasupra oricărei puteri politice, însă, a posteriori ea trebuie să se plaseze în cadrul legal anterior

reconstituit. Altfel spus, ea poate interveni - chiar nerestricțiv, în baza competențelor conferite de legea proprie, anterior declanșării procesului electoral- prin raportarea la regulile scrutinului- sau, cel mult concomitent acestui proces, nicidecum după finalizarea lui. Altfel spus, se stabilesc regulile, într-în joc actorii care acceptă regulile, se urmărește respectarea acestora de către fiecare competitor, nu intervin obiecții privitoare la respectarea regulilor însă, un interval temporal, ca urmare a unor intervenții externe scrutinului, sunt invocate “probe” care delegitimizează scrutinul. “ probe” utilizate de Curtea Constituțională a României pentru anularea scrutinului președințial.

II.1. Suspendarea, revocarea, anularea actelor administrative normative

Orice act administrativ normativ, emis de orice autoritate publică într-un stat de drept poate fi supus - prin raportarea la legalitate- procedurii suspendării, revocării sau anulării sale?

Există situații bine precizate de Dreptul administrativ privitoare la condițiile legale ce trebuie respectate în momentul adoptării unui act normativ, în funcție de momentul adoptării lui. Astfel,

a) dacă se constată o suspiciune, un dubiu privitor la legalitate, intervine instituția suspendării, până la soluționare. Suspendarea reprezintă deci- posibilitatea de a amâna intrarea în vigoare a unui act normativ, până la soluționarea aspectelor care generează dubiul privitor la legalitate(ea este, deci, temporară)

b) revocarea actului: ca procedură de soluționare, în condițiile în care dubiul privind legalitate devine certitudine, ceea ce face ca organismul ierarhic superior (în cazul de față inexistent legal) emitentul (CCR) constată că actul emis încalcă principiul legalității (în cazul CCR, revocarea actului revizuirea și implicit retractarea lui)

c) Anularea actului- sancțiune ce intră în competența organului lui administrativ superior (în cazul de față inexistent) dar, mai ales, în competența organelor judecătorești.

Legea nr 47 /1992 cu completările ulterioare, investește Curtea Constituțională a României cu puteri nelimitate, actele ei fiind scoase din sfera controlului oricărei autorități publice, însă- de reținut- nu și din sfera principiilor de drept consacrate. Prin urmare, chiar dacă, din perspectivă legală deciziile CCR nu pot fi supuse controlului celorlalte autorități publice- prin raportare la principiile consacrate de drept aceste acte intră sub autoritatea controlului judiciar, în sensul că deciziile și hotărârile sale nu pot fi considerate nici , nici nerevizuibile. Practic, din moment ce hotărârea CCR din 6 decembrie 2024 este dată în baza unui dubiu(existența unor suspiciuni) , nicidecum în baza unor certitudini, este clar că această hotărâre avea ca obiect doar suspendarea actului privind validarea alegerilor președințiale, nicidecum anularea lor. Rezolvarea dubiului privind legalitatea presupunea un termen rezonabil, nicidecum o decizie imperativă privind anularea alegerilor președințiale, anulare ce putea interveni exclusiv în situațiile în care probele deveneau concludente.

Prezentul articol nu-și propune prezentarea în detaliu a aspectelor ce vizează rolul, competențele și atribuțiunile Curții Constituționale, ci a clarifica aspectele principale precum:

- Aspectele corelate anulării alegerilor președințiale din 26 noiembrie 2024, în condițiile în care, anterior aceeași “entitate unică” investită cu puteri absolute, cu 4-5 zile anterior, le-a validat;
- Aspectele legate de validarea și anularea actelor administrative;
- Aspectele privitoare la conflictele de competență privitoare la soluțiile Curții Constituționale și posibilitatea de imixțiune a acestei autorități în aplicarea principiilor statului de drept

II.2 Aspecte privind respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României

Sediul materiei este sintetic expus în art. 37 și art.38 din Legea nr. 47/1992 cu modificările ulterioare:

Art. 37 (1) “Curtea constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului”

(2) “Rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al României este validat de Curtea Constituțională”

Art. 38 “Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României”.

Nota bene! Să decelăm toate aceste aspecte.

Din textul legii nu rezultă nici explicit, nici implicit că intră în competența Curții Constituționale anularea alegerilor ci doar validarea acestora. Din perspectivă juridică diferențele sunt majore, oriceinițiat în drept observând cât de consistent este viciul inventat, generator de efecte juridice incontestabile.

Pe scurt, anularea presupune interdicții absolute privind producerea efectelor juridice din momentul pronunțării ei, în timp ce validarea/invalidarea reprezintă doar un pas spre anulare, ea putând fi supusă cenzurii unei autorități judecătorești.

De remarcat că, în cazul Curții Constituționale, aceasta ca “autoritate unică” investită cu puteri absolute, nu este supusă controlului, deciziile și hotărârile ei – chiar aberante- fiind definitive și irevocabile;

Curtea Constituțională are competența dar și obligația corelativă, de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea președintelui; prin urmare ea este investită prin competențe materiale să vegheze legalitatea scrutinului electoral în toate fazele lui: în precampanie, pe perioada campaniei, la finalizarea campaniei, având permanent nu doar posibilitatea, ci și obligația de a interveni active și urgent în situația în care este încălcată procedura (se știe că nu s-a autosesizat spre a bloca eventualele derapaje); mai mult, a validat rezultatele sufragiului, decretând câștigătorii ce intrau în competiție pentru turul II; pe cale de consecință, turul II era validat de către “autoritatea unică”.

Vegherea respectării procedurii de desfășurare a alegerilor președințiale reprezintă un system de fapte și acte anterioare și concomitente scrutinului, în timp ce validarea rezultatelor reprezintă o operațiune posterioară, care are valoarea confirmării (nu doar a aprobării) acestor rezultate, soluția validării/invalidării făcând răspunzători nu doar competitorii, ci și autoritatea care confirmă (validează) rezultatul alegerilor. Prin confirmare (validare) scrutinul electoral este declarant legal și se declară încheiat;

În disprețul principiilor de drept, Curtea Constituțională, desi validase anterior scrutinul din turul I al alegerilor președințiale, depășindu-și competența material anulează aceste alegeri. Aici apar următoarele probleme juridice, probleme specific statului de drept:

Curtea Constituțională a României, fără a-și retracta hotărârea prin care a validat rezultatul alegerilor, dispune discreționar anularea alegerilor, ceea ce face ca, în prezent, să două decizii contradictorii, chiar dacă, indirect, poate fi invocată abrogarea tacită (în atari situații, procedura este extrem de dăunătoare)

Curtea Constituțională a României nu este investită prin Constituție sau prin lege – în mod expres- cu competența anulării alegerilor președințiale, ci doar expres – cu validarea, în subsidiary cu invalidarea acestora;

Anularea odată dispusă, este imperativă, invalidarea poate fi atacată în instanțele judecătorești. Ceea ce explică, exact, fondul problemei.

1/2025

III. Câteva concluzii

Curtea Constituțională a României este investită cu competențe suprastatale. Ea este poziționată pe poziția unei superputeri, făcând excepție de la principiul controlului reciproc și ponderării puterilor.

Soluțiile adoptate de ea în privința alegerilor președențiale din 26 noiembrie 2024 cuprinde accentele unei lovituri de palat, anulând caracterul edificator al alegerilor desfășurate prin votul universal, direct și ceset al cetățenilor.

Ca "autoritate unică", se află nu doar peste voința autorităților publice, ci și peste voința poporului, reprezentând un censor substanțial la democrație. Curtea Constituțională avea posibilitatea reprimării hotărârii adoptată în 6 decembrie 2024, prin care a anulat alegerile, până în momentul în care această hotărâre a fost atacată de cei prejudiciați în instanță, moment în care hotărârea organului emitent nu mai poate fi retractată. În schimb, ea putea face obiectul unei autorevizuirii, spre a se evita efectele sociale nocive, care erodează democrația în România.

Se impune, în regim de urgență, modificarea Legii nr.47/2002, punând în acord prevederile ei cu rigorile statului de drept.

Bibliografie

1. Gorun Adrian, Gorun Tiberiu Horatiu – *Tratat de administrație publică*, volumul I, Editura Universitaria Craiova, 2022;
2. Gorun Adrian, Gorun Tiberiu Horatiu – *Ghid pentru administrația publică centrală și locală*, Editura Academica Brâncuși, 2010;
3. Gorun Adrian, Gorun Tiberiu Horatiu – *Une vision sociologiquesur le phenomen administratif*, Les Editions Didactiqueset Pedagogiques, București, 2011;
4. Gorun Adrian (coordonator) , Gorun Tiberiu Horatiu , Petre Mareș, *Elemente de administrație publică – Studii comparative*, Editura Bibliotheca, Targoviște, 2009;
5. Constituția României, 1991, revizuită în 2003;
6. Legea nr.47/1992, cu modificările și completările ulterioare.